

LØGTINGSVAL 2019

JAVNAÐARFLOKKURIN

**Góða gongdin
má halda fram**

Oddagreinin, Aksel V. Johannesen

**Eitt bragd at fremja
nýskipanir í friðartíð**

Samræða við ein fyrrverandi lögmann

**Hesi stilla upp fyri
Javnaðarflokkin**

Yvirlit yvir øll valevni

**Ábyrgdarfullur
fíggarpolitikkur**

Styttri arbeiðsvika

Heimsins besta barnaland

Øll valskráin á síðu 17

Góða gongdin má halda fram

Seinastu fyra árin hevur Javnaðarflokkurin sitið við landsins leiðslu. Vit vildu hava eitt javnari og rættvísari samfelag. Vit vildu venda fólkafraflyting til fólkavøkstur. Og í dag kunnu vit fegnast um, at vit eru vorðin fleiri, ríkari, rættvísari, rúmligari og javnari.

Men hóast nógv er komið av skafti, eru vit ikki komin á mál. Stór og góð mál, sum vit hava arbeitt leingi við, finga tíverri ikki neyðugu undirtøkuna í hesum valskeiðnum. Her kunnu vit til dømis nevna stjórnarskipanina, vælferðarlógina og bústaðarpakkan. Onnur stórmál finga vit um málstrikuna. Betri rættindi til minnilutabólkar, fiskivinnunýskipanina, pensjónsnýskipanina og heilsu-nýskipanina. Summi í heilum líki, onnur við tillagingum. Soleiðis er politikkur. Við at finna semjur og loysa ósemjur hava vit hildið út og ikki givið upp.

Hetta er nakað av tí, sum eg gleiðist allarmest um í mínum arbeiði. Tá tað eydnast at finna semjur, sum eru landi og fólkum at gagni. Bæði semjur tvørtur um flokkar, men ikki minst semjur tvørtur um geirar. Í juni mánaði skrivaðu vit undir eina søguliga trípartaavtalu. Vinnan, landsstyrið og fakkfeløgini komu ásamt um at styrkja yrkisútbúgvingarnar. Og avtala varð gjørd um at fara undir samráðingar um vaksnamannalæru seinni í ár.

Eitt annað, sum eg eri ómetaliga fegin um, nú hetta fyra ára skeiðið er um at vera runnið, er, at búskapurin hevur tað gott. Skuldin er minkað við 1,5 milliard og yvirskotið í landskassanum hevur verið 1,5 milliard hetta valskeiðið. Samstundis sum barnafamiljur, lesandi, pensjónistar, fyrirtøðarpensjónistar og lág- og miðallønt hava fingið meira at liva fyri. Hetta hevur verið møguligt, tí vit hava havt dirvi til at fremja neyðugar broytingar, sum hava havt við sær støri og støðugari inntøkur í felagskassan.

Komandi árin vilja vit raðfesta børnini. Føroyar skal verða heimsins besta land hjá børnum og ungum at vaksa upp. Vit vilja raðfest almanna- og heilsumál. Fleiri

starvsfelagar til tykkum, sum arbeiða í almanna- og heilsuverkinum og betri skjótari tænastrá til okkum, sum hava tørv á tí. Vit vilja stytta arbeiðsvikuna, so hon fer úr 40 tímum um vikuna niður í 37 tímar um vikuna uttan lønarmiss. Soleiðis verður tað lættari at sameina familju- og arbeiðslív. Og vit vilja gera umhvørvisátak, sum muna! Vit vilja broyta fyri at varðveita.

Takk fyri, at eg slapp at vera tykkara lögmaður hetta valskeiðið. Tað hava verið nógvir góðir dagar, eisini teir meira buldrasligu. Men hvønn dag hevur tað

verið ein heiður at vera tykkara lögmaður. Vónandi vísa tit okkum aftur álit á lögtingsvalinum, sum kemur. Bara soleiðis kunnu vit halda fram við góðu gongdini, sum vit, saman við hinum samgonguflokkunum, hava lagt lunnar undir seinastu árin.

Sigið ja til Javnaðarflokkinn. Og sigið ja til framhald heldur enn afturhald.

Aksel V. Johannesen

Útgivið:

Javnaðarflokkurin,
Niels Finsensgøta 14,
Postboks 208,
FO 100 Tórshavn,
tlf. 202 202,
t-postur: javnaðarflokkurin@logting.fo

Snið, umbróting og prent

Føroyaprent. Tel. 314555

Hetta blaðið er prentað í 1000 eintøkum. Loyvt er at endurgeva tilfar úr blaðnum (myndir undantiknar) treytað av, at keldan verður upplýst.

NÓRÐURLÉNDSKT UMHVØRVISMERKI
Svanamerktur prentlutur 541 705

Javnaðarhugsjónin er frælsi, javnrættur og samhaldsfesti

Javnaðarflokkurin byggir á tey trý grundvirðini frælsi, javnrætt og samhaldsfesti. Men hvat merkir tað?

Øll ynskja vit okkum frælsi. Frælsi til at búgva har vit vilja, liva sum vit vilja, og til at geva børnum okkara eina góða og tryggja framtíð. Hettar er ikki gjørligt, um bert nøkur fá hava alt vald í einum samfelagi, ella um tilvildarligar skipanir, so sum marknaðarbúskapur, einsamallar stýra, hvussu virðini verða bytt. Tí er javnaðarhugsjónin grundleggjandi, at øll hava somu rættindi. Og at vit sum samfelag tryggja, at øll kunnu hava so stóra ávirkan á egið lív, at tey kunnu fylgja dreymum sínum og samstundis liva trygt.

Vit koma hvør øðrum við

Menniskju eru ikki einsamallar oyggjar. Vit liva saman í einum samfelag og hava tað best, um fólkini kring okkum eisini hava tað gott. Kenna vit eina familju, sum er heimleys, eldri fólk, sum hava tørv á hjálp, ella fólk, ið eru kropsliga ella sálarliga sjúk, so ávirkar tað okkum. Vit verða keðd og stúrin teirra vegna og vilja hjálpa.

Trupulleikin er, at eingin einstakur kann hjálpa øllum. Vit hava sjálvi avbjóðingar, skyldur og avmarkaða tíð. Og søgan hevur víst okkum, at summi vinna vald og pening burtur úr skipanum, sum skapa A- og B borgarar. Tað eru slíkar skipanir, javnaðarhugsjónin ger upp við. Og tað er slíkur órættvísi, vit altíð vilja berjast ímóti. Tí

standa vit saman, so er søgan ein onnur.

Men standa vit saman, so er søgan ein onnur. Við javnaðarhugsjónini eru vit í okkara parti av heiminum farin frá at arbeiða 16 tímar um dagin, 7 dagar um vikuna, frá 6 – 7 ára aldri fyri lífta og onga løn, til tað vælferðarsamfelagið vit hava í dag. Hettar hava vit gjørt við fakfeløgum og javnaðarflokkum. Við at standa saman, við saman at krevja og ávirka og við at atkvøða.

Rætturin til góða lívið

Tað er framvegis neyðugt at verja tey rættindi, sum vit hava fingið, men ikki minni neyðugt at berjast fyri nýggjum rættindum.

Rætturin at hava eitt stað at búgva. Rætturin til dygdargott og ókeypis heilsuverk, bæði tá um ræður tað kropsliga og sálarliga. Rættindi hjá fólk at liva og elska sum tey vilja – og ikki minst rætturin til eina tryggja og burðardyggja náttúru, har rætturin til tilfeingi er javnur og verður troyttur við skili og framskygni.

Alt hettar er nakað, sum vit bara kunnu berjast fyri saman. Einstaklingurin, sum manglar ein bústað, kann ikki ganda bústaðin fram. Einstaklingurin kann ikki tryggja heilsuverkið, eins og einstaki persónurin ikki einsamallur kann bera so í bandi, at øll verða góðtíkin og vird í einum samfelagi. Og einsamalli reiðarin kann ikki tryggja framtíðar fiskiskap við skynsamari gagnnýtslu av stovnunum, um allir hinir ikki

eisini gera tað. Hetta er ikki minni galdandi, tá vit hugsa um veðurlagskreppuna, ið hóttir vælferð, rættindi og trygd kring allan heim í løtuni. Einstaklingurin kann gera sitt, men tað er so langt frá nóg mikið, um ikki samfelagið tryggjar, at vit taka neyðugu stigini saman.

Tað almenna tryggjar vælferðina

Summi gera tað, at tey seta tað almenna upp ímóti tí privata. Tað privata vinnur peningin, sum tað almenna brúkar. Grundleggjandi er hettar ein líka so skeiv fatan, sum tá fólk fyrr trúðu, at bara landbúnaður kundi skapa verulig virði. Alt arbeiði skapar virði. Tað almenna er neyðugt fyri at tað gongur væl hjá tí privata, eins og tað privata er neyðugt, fyri at tað gongur væl hjá tí almenna.

Tað almenna byggir og heldur vegir, kloakkskipanir og elnetið við líka. Tað veitir fólk útbúgving, heilsubót og stuðlar gransking og nýhugsan. Tað skipar karmarnar kring arbeidsmarknaðin, tryggjar minstukrøv til góðsku, og ger avtalur við útlond. Tað almenna byggir vælferðarsamfelagið saman við einstaka føroyinginum.

Javnaðarhugsjónin tryggjar, at vælferðarsamfelagið verður útbyggt og betrað. At vit hjálpa teimum, sum hava brúk fyri hjálp, og skapa møguleikar hjá fólk at fylgja dreymum sínum. Vit vilja lyfta í felag, og skapa eitt samfelag, har tað er pláss fyri øllum, og har øll kunnu brúka teir færleikar og eginleikar, sum tey hava. Eitt samfelag, har vit koma hvør øðrum við og gleðast og mennast saman.

Innihaldsyvirlit

- Síða 4** Framhald ella afturhald
- Síða 6** Jóannes Eidesgaard: Eitt bragd at fremja nýskipanir í friðartíð
- Síða 7** Vallyftini blivin til veruleika
- Síða 8** Yvirlit yvir øll valevni
- Síða 17** Valskráin 2019

Framhald ella afturhald

– 4 ár afturat við rættvísimum úrslitum

Undan valinum í 2015 eyðmerktu vit nøkur politisk øki, sum tørvaðu átøk

Vit arvaðu eitt hall á figgjarlógini og eina óhaldføra búskaparstýring við ófíggiðum skattaminkingum.

Vit ásannaðu, at skattaminkingarnar hjá borgarligu samgonguni høvdu gjørt tey ríku ríkarí, meðan tey við lægri inntøkum at kalla onga minking fingtu.

Vit staðfestu, at privata spekulatióin í fiskivinnuni var samfelagsskaðilig, og at tað var nærur ógjørligt hjá nýggjum aktørum at koma inn í vinnuna.

Vit vístu á, at fleiri átøk máttu fremjast fyri at fáa ung og lesandi at velja Føroyar til, heldur enn frá.

Vit vóru eitt land, har rúm ikki var fyri, at samkynd høvdu somu rættindi sum hinskynd, og har tað at kalla var ógjørligt at vera stakur upphaldari í Føroyum.

Vit tóku við eftir eina politiska skipan, sum ikki tordi at nerta við pensjónsný-

skipanina, og heldur ikki dittaði sær at broyta fiskivinnuskipanina.

Har tað áðrenn ráddi atgerðarloysi, settu vit nú tiltøk í verk. Og nú fyra ár eru liðin, síggjast úrslitini.

Vit eru fleiri

Vit hækkaðu lestrarstuðulin hjá lesandi, settu fleiri útbúgvingar á stovn og góvu barnafamiljum og støkum upphaldarum munandi meira at liva fyri hvønn mánað.

Úrslitið er, at síðan septembur 2015 eru vit vorðin næstan 3.000 fleiri, soleiðis at tað ongantíð áður hava búð so nógv fólk í Føroyum. Hetta kemst fyrst og fremst av, at tilflytingin fleiri ferðir hevur sett met seinastu fyra árin, men eisini av, at fráflytingin hevur verið tann lægsta í 40 ár. Harumframt er burðaravlopið økt munandi, og vit fegnast um at staðfesta, at vit ongantíð áður hava havt so nógv, sum velja at taka sína útbúgving í Føroyum.

Vit eru ríkarí

Vælfærdarsamfelagið hevur altíð verið kjølfest í umsorganini fyri einstaklinginum

við styrkini hjá felagsskapinum. Tað er arbeiðandi fjøldin, sum tryggjar okkara livistøði – og tá vit gerast fleiri, gerast vit eisini ríkarí.

Seinastu fimm árin eru góð 3.500 fleiri komin í arbeiði kring alt landið, og arbeiðsloysið er tað lægsta í 25 ár. Hetta hevur eisini við sær, at lönargjaldingarnar eru tær hægstu í 35 ár og somuleiðis løntakaratalið.

Harumframt hevur góður og skynsamur figgjarpolitikkur havt við sær yvirskot á figgjarlógini fyri hvørt ár, soleiðis at landið nú hevur goldið 800 mió. kr. niður í skuld. Hetta hóast vit eisini hava gjørt stórar, neyðugar iløgur í samferðsluna, skúlaakið og heilsuverkið. Tað brynjar okkum til framtíðina. Vit gleðast eisini um, at vinnulívið hevur havt metstór yvirskot seinastu árin.

Vit eru rúmligari

Í Javnaðarflokkinum fegnast vit um, at vit eru vorðin bæði fleiri og ríkarí seinastu fyra árin. Men við høvdu eisini sum mál at skipa eitt meira rúmligt samfelag, har øll eiga somu rættindi, og har tað eru fleiri tilboð til tey við serligum tørvi. Vit vilja hava einar

Føroyar fyri øll. Tí samtyktu vit hjúnabandslógina, so øll fáa somu virðing og rættindi. Vit settu gongd á almennu bústaðarbyggingina og játtaðu 200 mió. kr. til bústovnar og vardar bústaðir til fólk við menningartarni, sálarsjúku og seinheilaskaða, umframt nýggjan bú- og viðgerðarstovn til børn og ung við autismu. Harumframt er sambýli til sálarsjúk latið upp í Havn, og Klaksvík og Runavík hava fingið nýggj sambýli til menningartarnað. Økispsykiatri er somuleiðis skipað í Suðuroy og í Vágum, og skipanin fevnir nú um allar Føroyar.

Vit hava fingið eitt samfelag, har rúm er fyri fleiri, har rúm er fyri fjølbroytni, og har minnilutabólkar hava fingið síni sjálvsagdu rættindi.

Vit eru rættvísari

Undan valinum í 2015 vóru øll í Føroyum samd um, at vit høvdu tvær sera stórar avbjóðingar at loysa sum samfelag.

Lutfallið millum arbeiðandi fjøldina og pensjónistar var skeiklað so nógv seinastu áratíggjuni, at vit vórðu noydd at fremja eina pensjónsnýskipan. Tí vildu vit styrkja skipanina og samstundis styrkja Samhaldsfasta, soleiðis at pensjónistarnir, sum høvdu minni, fingi meira.

Undanfarna fiskivinnuskipan var í veruleikanum ikki nøkur skipan, og tað var føroyska samfelagið – skattgjaldarin – sum var stóri taparin. Tilfeingi okkara var savnað á fáum hondum, og ókeypiss loyvini

høvdu so stórt virði, at tey blivu ein privat sөлuvøra. Tað var ikki gott fyri vinnuna, ikki gott fyri fiskimannin, ikki gott fyri landskassan, og tað var ikki gott fyri samfelagið sum heild. Øll vóru samd um, at okkum tørvaði eina nýggja skipan, tá fiskiloyvini vórðu uppsögð í 2007. Men eingin tordi at fremja broytingina.

Vit torðu at broyta tað, sum var neyðugt at broyta. Við pensjónsnýskipanini hava vit fingið eina sterkar og rættvísari skipan, har serliga fólkapensjónistar fáa meira at liva fyri – á leið 1.500 kr. um mánaðin eftir skatt, somuleiðis sum fyrítíðarpensjónistar fáa á leið 1.000 kr. meira um mánaðin eftir skatt.

Við fiskivinnunýskipanini hava vit steðgað privatari spekulatióin í fiskivinnuni, gjørt tað møguligt hjá fleiri at koma inn í vinnuna, fordeilt virðini javnari kring landið og økt inntøkur landskassans.

Fiskivinnu- og pensjónsnýskipanin hava eisini báðar styrkt búskaparlíga haldføri hjá okkum sum tjóð.

Vit eru javnari

Tá vit tóku við í 2015, var ríkidømið í Føroyum stórt. Men virðini vóru sera ójavnt býtt. Landskassin hevði hall ár eftir ár, og undanfarna samgonga hevði fyrst og fremst givið teimum, sum longu høvdu nógv, enn meira. Vit vildu broyta tað soleiðis, at Føroyar framhaldandi kunnu vera millum heimsins javnastu lond.

Tí fingi lág- og miðallønt ein skattalætta,

soleiðis at t.d. eitt par við tveimum arbeiðsmannaintøkum nú hava 13.000 kr. meira eftir um árið.

Tí fáa pensjónistar og fyrítíðarpensjónistar størri útgjald.

Tí fáa láglønt foreldur nú familjuiskoyti upp til 23.000 kr. um árið og hægri barnafrádrátt.

Tí fáa lesandi hægri lestrarstuðul alt árið.

Hagtølini vísa nú, at vit eru vorðin javnari við Javnaðarflokkinum á odda. Hetta kemst fyrst og fremst av, at vit hava fordeilt tað ríkidømið, sum allir føroyingar eiga lut í, javnari.

Tað er sjálv kjarnin í javnaðarhugsjónini. Vit vilja halda fram!

Jóannes Eidesgaard:

Eitt bragd at fremja nýskipanir í friðartíð

Løgmaður hevur víst tol, dirvi og fastleika sum floksformaður og lögmaður. Samgongan hevur fingið nógv av skafti, tó at tað til tíðir hevur verið avbjóðandi, og ein altíð kundir ynskt sær meira. Hettar vísir Jóannes Eidesgaard, fyrrverandi lögmaður, á í samrøðu.

Lættari at stýra í niðurgangstíðum

„Hendan samgongan hevur havt sera vánaligar arbeiðsumstøður.“ Sigur Jóannes Eidesgaard. „Beinanvegin samgongan bleiv skipað í 2015, so var tað ikki ein meirilutasamgonga.“

„Hettar krevur nógv av teimum, sum hava ábyrgdina. Sæð í tí ljósinum hevur samgongan megnað meira enn jeg hevði væntað, serliga nú nógv leysar kanónir hava verið á dekkinum frá máli til mál. Men samgongan hevur kortini gjøgnumført nøkur stór mál, so sum fiskivinnunýskipan, heilsunýskipan og pensjónsnýskipan. Hettar er alt gjørt tí ein ynskti at gjøgnumføra nýskipanirnar, og ikki, sum ein annars søguliga hevur sæð í Føroyum, vegna kreditorar sum koma við krøvum, tí tað gongur illa búskaparlaga.“

„Tað er altíð ringt at stýra í góðum tíðum. Jeg havi sjálvur sitið í landsstýri í 13 ár. Tey flestu árin hava tað verið niðurgangstíðir, og tá skilja fólk ofta betri, at ein noyðist at gera tiltøk at rætta skútuna upp aftur. Í góðum tíðum skilur ein hettar verri, krøvini vaksa við búskaparlaga gongdini, og tí krevur tað ein sterkari rygg av teimum, sum sita og stýra.“

Andstøðan tikið nýskipanirnar til sín

„Ein kann so diskutera um nýskipanirnar eru nógv stórar, men tað er so tað ein hevur megnað, og so eru nøkur ting, sum skulu innkoyrast meira og tillagast.“

„Nú valstríðið byrjar at taka skap, so sær ein eisini, at fleiri valevni frá andstøðuni mæla frá at rulla nakað aftur. Tað er í sjálvum sær positivt, um vit t.d. hugsa um fiskivinnunýskipanina, at topp-valevni heldur vilja gera broytingar, enn at avtaka.“

Kann hyggja veljaran í eyguni

„Javnaðarflokkurin fór til val uppá, at ein skuldi gera einar javnari Føroyar, og tað meini jeg ein kann hyggja fólk í eyguni og siga ein í ávísan mun hevur gjørt. Skattalætti

til meðal og lág inntøkurnar var eitt tað fyrsta málið, samanbórið við flatskattaskipanina hjá teimum borgarligu, so er hetta eitt mótspæl, sum gagnaði lág- og meðal inntøkurnar“.

„Somuleiðis tað at ein t.d. hevur gjøgnumført nýskipanina um hjúnabandslógina. Tað var ein øgilig øsing kring tað málið, og har ivist jeg ikki í at Javnaðarflokkurin eigur sín stóra leiklut í at málið bleiv samtykt. Hettar er samstundis einasta málið jeg havi hoyrt at Fólkaflokkurin vil broyta totalt um teir fáa makt, sum teir hava akt.“

Nøkur bragd – og okkurt kann betrast

„Hyggur ein at týðningarmestu málunum, sum samgongan hevur samtykt, so er fiskivinnunýskipanin mál nummar eitt, og pensjónsnýskipanin, sum hevur verið á vegis í eini 20 – 30 ár, er somuleiðis eitt bragd. Ein hevur við fiskivinnunýskipanini staðfest týðningarmikil ting, so sum at fiskurin er ogn Føroya fólks. Tað er ikki ein handsilsvørða millum privat, men nakað tað almenna umsitur. So kann ein gera meira við skipanina seinni.“

„Triðja málið hevur ikki fingið so nógv umtalu. Hettar er heilsunýskipanin, har ein hevur lagt kappingina millum økini og tilhoyrandi stríðið niður, við at alt koyrir undir einari leiðslu. Ein samstarvar heldur enn at stríðast. Og so telur broytingin í hjúnabandslógini eisini rættilliga nógv.“

„Hinvegin hava nøkur av almennu byggjaríðunum verið rættilliga tyngjandi fyri alla politisku skipanina, og serliga tey, sum nú vara av skipanini. Her hugsi jeg serliga um Glasir, men eisini alment byggjaríð í heila tikið. Jeg sakni meira fastleika í almennu skipanini. Kjakið snýr seg nógv um ein spurning um álit, men eftirlit er ein fortreyr fyri álit. Málaráðið hevur ráðharraábyrgd, tað hevur eitt embætisverk, og ein má krevja at fremsta uppgávan er at pengarnir hjá borgaranum verða brúktir rætt. Her kann ein ikki koyra eftirlitið yvir á, at ein hevur álit. Ein hevur álit, inntil ein við eftirliti staðfestir, at alt ikki er rætt, og so ríkur álit. Jeg eri skuffaður at ein byrjar at deka seg innundir

at ein visti ikki betri. Ein nýmótans umsiting kann ikki brúka tað. Tað er hennara skylda at vita alt. Hevur hon ikki førleikan ella fólkinu til tað, so má hon skaffa sær fólkinu og fáa førleikarnar, og brotið álit má fáa avleiðingar. Júst á hesum økinum eri jeg tí ósamdur við notatinum hjá løgmannsskrivstovuni.“

Rós til lögmann

„Men alt í alt hevur Aksel havt eitt ótrúliga gott tol farnu árin. Samstundis hevur hann víst ein fastleika í at skipa tingini inni í flokkinum, sum eitt nú sæst í, at hann hevur samanlagt koyrt tveir framstandi politkarar úr flokkinum. At hann vísir stórt dirvi og fastleika sum formaður, kann ein virða hann fyri. Tað er somuleiðis djarvt at hann er sera konsekventur at melda út um samstarvið við fólkaflokkinum. Tað var ikki gamalt at ein áðrenn eitt val avskrivur sær móguleiaki fyri stamstarvi.“

„Í dagliga politiska arbeiðinum hevur hann somuleiðis víst eitt ótrúligt tolsemi, við at telva seg fram til loysnir, sum ikki altíð vóru tær optimalu, men tó eru stig ávegis. Tað at hann fekk gjøgnumført nýskipanirnar er í sjálvum sær eitt ótrúliga gott politiskt handalag. Tað haldi jeg hann skal hava rós fyri.“

„Tað er altíð ringt at stýra í góðum tíðum. Jeg havi sjálvur sitið í landsstýri í 13 ár.“

Vallyfti blivin til veruleika

1. Skapa og umskipa ríkidømi

- ✓ Skattalætti til lág- og miðallønt
- ✓ Styrkja marknaðaratgongdina
- ✓ Rættvísari virðisbýti og javnari atgongd
- ✓ Styrkja vinnugransking
- ✓ Íverksetan og sosial innovatióin
- ✓ Føroyar sum kappingar-ført shipping-land

2. Styrkja barna-familjuna og lækka miðalaldurin

- ✓ Barnsburðarfarloyvi í 1 ár (Økt við 10 vikum, mangla 4)
- ✓ Betri umstøður til dagstovna- og skúlaøkið
- ✓ Lestrarstuðul í 12 mánaðir
- ✓ Hægri lestrarstuðul til lesandi við børnum
- ✓ Fleiri útbúgvingar - bókligar og handaligar
- ✓ Uppræðfesta skúla- og mentanarøkið

3. Lyfta fólk úr fátækkraváða

- ✓ Pensjónistar, sum bara hava samhaldsfasta og fólkapensjón, skulu hava minst 500 krónur meira at liva fyri um mánaðin eftir skatt og gjöld
- ✓ Serligt barnafamilju-ískoyti til familjur, ið liva í fátækkraváða

Nøkur avrik

- ✓ Hægri barnafrádrátt til børn undir skúlaaldur 2.700 kr./árið pr. barn undir skúlaaldur
- ✓ Játtanin til sjúkrahúsini er økt við uml. 200 mió.
- ✓ Pensjónsnýskipanin samtykt – pensjónistar, sum bara hava fólkapensjón og Samhaldsfasta, hava nú 18.000 kr. meira um árið aftaná skatt og avgjöld
- ✓ Fleiri leigubústaðir
- ✓ Fyriríðarpensjónistarnir hava 12.000 kr. meira um árið aftaná skatt og avgjöld
- ✓ Lestrarstuðulin hækkaður við 9.815 kr./árið
- ✓ Ítróttaháskúli og eftirskúli í Suðuroy
- ✓ Økipspsykiatri um alt landið
- ✓ Ein familja við tveimum arbeiðsmannainntøkum hevur fingið eina skattaminking á 13.000 kr./árið

Hesi bjóða seg fram at verja javnaðarsamfelagið

28 valevni. 28 ymisk andlit við 28 ymiskum bakgrundum, eginleikum, persónligheitum, hugskotum og visjónum. Men eitt hava tey øll í felag: tey vilja bígva í einum javnaðar-samfelag. Einum samfelag, har tað er rúm fyri øllum, har vit hava álit á hvørjum øðrum, har tað er trygt og gott at bígva, og har pengapungurin ikki er avgerandi fyri møguleikunum hjá tí einstaka.

Hvør sum ein eru tey nú klár til at fara til verka. At arbeiða fyri at varðveita og menna góðu gongdina, sum sitandi samgonga hevur sett út í kortið. Onkur hevur drúgvar royndir. Onkur roynir seg fyri fyrstu ferð.

Ja til eitt av hesum 28 valevnunum er ja til tryggja og góða javnaðarsamfelagið.

Les meira um valevnini á j.fo, har tú eisini finnur lesarabrøv, tíðindi, myndir o.a.

JAVNAÐARFLOKKURIN

Aksel V. Johannesen

- Føddur: 08.11.72
- Maki: Katrin Apol
- Børn: Luitjen, Elias og Magnus
- Arbeiði: Løgmaður og formaður Javnaðarflokksins
- Útbúgving: Løgfrøðingur
- Heimstaður: Hoyvík

Artur Johansen

- Føddur: 01.07.70
- Maki: Marjun Johansen
- Børn: Linda, Karl Martin og Judit
- Arbeiði: Borgarstjóri
- Útbúgving: Grannskoðari
- Heimstaður: Strendur

Birna Heinesen

- Fødd: 15.12.86
- Maki: Hans Jákup Danielsen
- Børn: Marius og Sjúrdur
- Arbeiði: Miðnámskúalærari
- Útbúgving: Cand.mag í dramaturgi og norðurlenskum málum og bókmentum
- Heimstaður: Hoyvík

Bjarni Hammer

- Føddur: 08.03.75
- Maki: Barbara Brattalíð
- Børn: Bjarta, Manja, Havgrímur og Tór
- Arbeiði: Løgtingslimur
- Útbúgving: Løgreglumaður
- Heimstaður: Tvøroyri

Bjørg Dam

- Fødd: 24.12.75
- Maki: Høgni Egilstrøð Hansen
- Børn: Gunnrið, Nikael og Sofía
- Arbeiði: Sjálvstøðug vinnurekandi, býráðspolitikari
- Útbúgving: Eksportteknikari og Bachelor í Føroyskum
- Heimstaður: Tórshavn

Djóni N. Joensen

- Føddur: 21.08.72
- Maki: Marita Andrasardóttir
- Børn: Anna, Óluva og Gyða
- Arbeiði: Leiðari í Eind 3 á Almannaverkinum
- Útbúgving: Námsfrøðingur
- Heimstaður: Tórshavn

Eyðgunn Samuelsen

- Fødd: 23.04.59
- Maki: Jóan Hendrik Svabo Samuelsen
- Børn: Jógvan og Ann Kristina
- Arbeiði: Landsstýriska
- Útbúgving: Cand.mag Sögu og Samfelagsfrøði
- Heimstaður: Klaksvík

Finnbjørn Vang

- Føddur: 08.11.78
- Maki: Sólgerð Fríða Vang
- Børn: Estrid
- Arbeiði: Lesandi vm.
- Heimstaður: Klaksvík

Fríða Petersen

- Fødd: 15.05.70
- Børn: Harald, Bergur og Borgfríð
- Arbeiði: Roðin
- Útbúgving: B.Sc ergoterapeutur
- Heimstaður: Fuglafjørður

Gunnvá Tróndardóttir Joensen

- Fødd: 29.09.82
- Maki: Sjúrdur Joensen
- Børn: Sólrun, Sonja og Sirið
- Arbeiði: Heimaarbeiðandi
- Útbúgving: Skrivstovuútbúgving innan fyrisiting, AÚ innan samskipti og miðlan
- Heimstaður: Klaksvík

Hans Jacob Thomsen

- Føddur: 08.08.75
- Maki: Annika Poulsen
- Børn: Rókur, Ró og Vón
- Arbeiði: KT-mennari
- Útbúgving: Msc.IT
- Heimstaður: Hoyvík

Heðin Mortensen

- Føddur: 07.04.46
- Maki: Hjørdis Egholm Mortensen
- Børn: Elin, Ann, Guðrun og Eiríkur
- Arbeiði: Landsstýrismaður í samferðslumálum
- Útbúgving: Mekanikari, bilsýnsmaður og tryggingarmaður
- Heimstaður: Tórshavn

Henrik Old

- Føddur: 20.06.47
- Maki: Elsebeth Old
- Børn: John William, Inga, Jenny og Petur
- Arbeiði: Løgtingsmaður
- Útbúgving: Fiskiskipari
- Heimstaður: Vágur

Ingilín Didriksen Strøm

- Fødd: 22.08.91
- Maki: Teitur Lassen
- Børn: Uni Halgir
- Arbeiði: Lesandi
- Útbúgving: Bachelor í føroyskum máli og bókmentum
- Heimstaður: Velbastaður

Jens Arni Leo Hammerfoss

- Føddur: 24.02.86
- Maki: Sólfrið Bech
- Børn: Óðin Leo Og Brynja Sif
- Arbeiði: Savnsvørður
- Útbúgving: MA í filosofi og søgu
- Heimstaður: Trongisvágur

Jógvan Mørkøre

- Føddur: 30.09.55
- Maki: Ragnhild Mørkøre
- Børn: 3
- Arbeiði: IRF Gjánoyri
- Útbúgving: Kokkur
- Heimstaður: Hósvík

Jóhannis Joensen

- Føddur: 27.11.70
- Maki: Katrin Nolsøe
- Børn: Anna, Ólúvía, Hildur og Ian
- Arbeiði: Skúlastjóri, Sørvágs skúli
- Útbúgving: Bankamaður, lærari, námsfrøðiliga leiðslu (diplom og bachelor 2019)
- Heimstaður: Miðvágur

Jónleif Johannesen

- Føddur: 28.07.78
- Maki: Rannvá á Steig
- Børn: Rakul, Høgni og Bjørg
- Arbeiði: Løgtingsmaður
- Útbúgving: fólkaskúllærari
- Heimstaður: Klaksvík

Katrin Dahl Jakobsen

- Fødd: 20.05.51
- Maki: Einkja eftir Martin Jakobsen
- Børn: Høgni, Tóra, Edith og Jóan Pauli
- Arbeiði: Pensjonistur
- Útbúgving: lærari
- Heimstaður: Tórshavn

Kristianna W. Poulsen

- Fødd: 14.06.69
- Børn: Gunnar
- Arbeiði: Løgtingslimur
- Útbúgving: Cand.mag. og Master of Business & Administration
- Heimstaður: Hoyvík

Kristina Roest

- Fødd: 02.07.87
- Maki: Kim Roest
- Børn: Fía og Gilli
- Arbeiði: Skrivstovukvinna
- Heimstaður: Trongisvágur

Magni G. E. Dalsgaard

- Føddur: 19.11.51
- Maki: Martha Weihe Dalsgaard
- Børn: Petur, Silvia, Regin og Róar
- Arbeiði: Arkitektur
- Útbúgving: Arkitektur (Cand Arch)
- Heimstaður: Tórshavn

Marita Klein Joensen

- Fødd: 11.12.87
- Maki: Steinur J. J. Poulsen
- Børn: Sváva
- Arbeiði: Hagfrøðingur
- Útbúgving: MSc. International Business and Politics
- Heimstaður: Syðrugøta

Odd Færø

- Føddur: 22.02.62
- Maki: Hallgerð Viderø Færø
- Børn: Ásvør og Daisy
- Arbeiði: Financial controller, SEV
- Útbúgving: Siviløkonom
- Heimstaður: Hoyvík

Rigmor Dam

- Fødd: 18.12.71
- Maki: Arnbjørn Dalsgarð
- Børn: Bergur, Rói og Sára Maria
- Arbeiði: Løgtingskvinna
- Útbúgving: Fólkaskúllærari
- Heimstaður: Tórshavn

Sigfríður Símunarson Sólsker

- Føddur: 26.01.80
- Maki: Randi Sólsker
- Børn: Ári, Vár, Nóa og Lín
- Arbeiði: Leiðandi ritstjóri í Námi
- Útbúgving: BA í søgu og mentanarfrøði við hjánámi í føroyskum, ritstjóraútbúgving
- Heimstaður: Eiði

Sjúrdur Skaale

- Føddur: 08.03.67
- Maki: Súsanna O. Skaale
- Børn: Ragnar og Brandur
- Arbeiði: Fólkatingslimur
- Útbúgving: Samfelagsfrøðingur
- Heimstaður: Tórshavn

Sunneva Mohr

- Fødd: 15.07.82
- Maki: Jack Mohr
- Børn: Eiler, Hóri og Jónhild
- Arbeiði: Undirvísing á serbreytini á Miðnám á Kambsdali
- Útbúgving: Námsfrøðingur
- Heimstaður: Saltangará

Valskráin 2019:

Ja til Javnaðarflokkinn

Vit vilja styrkja felagsskapin. Við felagsskapinum fylgir tryggileiki og álit. Álit á hvønn annan og álit á, at vit verða loftað, um vit snáva. Har vit fáa neyðugu hjálpinu og stuðulin at reisa okkum aftur. Og har lívið ikki fer fyri einki, hóast vit verða sjúk ella missa arbeiðið. Samfelagið, har hetta ikki bert er ein framíhjárættur hjá teimum fáu, men nakað vit øll kunnu líta á.

Tí skulu vit altíð kunna líta á almanna- og heilsuverkið. Peningurin skal raðfestast, har tørvurin er størstur - á sjúkrahúsum, í almannaverkinum og á dagstovnunum. Bíðitíðirnar til almanna- og heilsutænastur skulu stytta, og fleiri starvsfólk skulu setast. Ongin bíðilisti skal vera til álvarsamar sjúkur. Børn og ung, ið hava sálarligar avbjóðingar, skulu beinanvegin hava víðkaðar møguleikar fyri ókeypissálarhjálp, og málið er, at sálarheilsa skal javnsetast við líkamliga heilsu. Vit vilja styrkja almanna- og heilsuverkið munandi komandi fyra árin.

Tað skal vera lættari hjá lágløntum og barnafamiljum at liva og virka í Føroyum. Vit skulu hava fleiri og bílgari bústaðarmøguleikar, so livikostnaðurin kann minka. Tey lægst løntu skulu hava eina skattaminking, og viðbóttin til pensjonistar skal hækka. Tað skal verða lættari at sameina familju- og arbeiðslív, og tí vilja vit so líðandi stytta arbeiðsvikuna úr 40 tímum niður í 37 tímar um vikuna við somu løn.

Vit vilja verða heimsins besta barnaland. Einki barn skal vaksa upp í fátækt, og øll børn skulu hava somu atgongd til at megna eitt gott lív. Vit skulu hava minimumsnormeringar á dagstovnaðinum, eina nýmótans barsilsskipan, og børn við serligum tørvi skulu hava eina samskipaða og saman-

hangandi tænastru tvørtur um gearar.

Vit skulu styrkja samhaldsfestið millum oyggjarnar. Tað skal vera gott at búgva og virka í øllum landinum. Vit skulu tryggja, at einki øki í landinum dettur niðurímillum. Nýggj, almenn arbeiðspláss skulu, í tann mun hetta ber til, leggjast uttan fyri høvudsstaðin, og øll skulu tryggjast lætta atkomu til útbúgvingarmøguleikar - bæði bókliga og handaliga.

Vinnulívið skal hava góðar karmar at virka undir, og tað skal gerast lættari at hava eina litla fyrirtøku. Jú sterkari vinnulív, jú sterkari vælferð. Og jú sterkari vælferð, jú sterkari vinnulív. Tað almenna skal tryggja Føroyum fleiri handilsavtalur og gott samband við umheimin. Ein heildarætlan fyri ferðavinnuna skal setast í verk, og vit vilja raðfesta mentan og list okkum øllum at gagni.

Fortreytirnar fyri øllum hesum er, at vit halda fram við at føra ábyrgdarfullan figgjarpolitikk, og at vit ansa væl eftir umhvørvinum. Vit vilja, at øll rinda sín part til felagsskassan - bæði borgarar og vinna. Uppboðssølan í fiskivinnuni og tøkugjaldið í alivinnuni skulu varðveitast, áhaldandi eftirmetast og móguligar tillagingar gerast. Eisini vilja vit herða eftirlitið við dálking og seta umhvørvisátøk í verk, sum muna. Og í øllum tí vit gera, stremba vit eftir javnrætti og javnstøðu millum kynini.

Vit vilja framhald heldur enn afturhald. Vit vilja ikki bakka aftur til fortíðina. Vit vilja ikki aftur til Føroyar fyri tey fáu. Føroyar skulu vera fyri øll. Og hesum vilja vit framhaldandi arbeiða fyri.

Vit vilja hava einar javnari Føroyar. Vit siga ja til Javnaðarflokkinn

Ábyrgdarfullur fíggarpolitikkur

Seinastu árin hefur landskassin havt metstór yvirskot. Vit hava spart upp til verri tíðir og rindað niður skuld. Ábyrgdarfullur fíggarpolitikkur er fremsta mál okkara

Seinastu árin hava yvirskotini hjá landi, kommunum og vinnu verið metstór. Bara hetta valskeiðið hefur landskassin havt eitt yvirskot á omanfyri 1,5 milliard.

Vit hava spart upp til verri tíðir og rindað niður skuld.

Við at leggja til síðis, tá tíðirnar eru góðar, hava vit nokk av peningi til at seta ferð á búskapin aftur, tá tíðirnar gerast verri. Soleiðis forða vit ógvusligum sveiggjum í búskapinum og varðveita eina støðuga góða gongd.

Vit hava havt dirvi til at fremja nýskipanir á pensjónsøkinum, á fiskivinnuøkinum og í heilsuverkinum. Við fleiri støðugum inntøkum hava vit styrkt haldfærið í búskapinum, so vit megna at lofta teimum avbjóðingum, sum vælfærdarsamfelagið í framtíðini fer at mæta.

Sama tíðarskeiðu eru ófíggað uppskot fyrri omanfyri milliardina lögð fram. Vit hava

havt dirvi til at siga nei til hesi og til at gera raðfestingar. Tí tað er neyðugt.

Okkara fremsta lyfti skal tí vera, at vit framhaldandi vilja føra ein ábyrgdarfullan

fíggarpolitikk komandi fyra árin. Hetta er fortreytin fyrri vælfærdarsamfelagnum.

Ja til Javnaðarflokkin er ja til ábyrgdarfullan fíggarpolitikk.

Álítandi almanna- og heilsuverk

Vit vilja uppraðfesta almanna- og heilsuverkið. Vit skulu hava fleiri starvsfólk og styttri biðilistar. Øll við bráðfeingis tørvi skulu hava viðgerð beinanvegin

Vit skulu hava fleiri hendur um tey, sum hava tørv á hjálpi, í okkara ríka landi. Fleiri starvsfelagar til tykkara, sum gera eitt stórt arbeiði í almanna- og heilsuverkinum, so vit tryggja, at hjálpin altíð er skjót, samanhangandi og góð hjá okkum borgarum, sum hava tørv á henni

Á almannaøkinum skulu vit tryggja, at allir borgarar hava møguleika at liva eitt innihaldsrikt lív, uttan mun til avbjóðingar. Í felag skulu vit bróta niður múrar millum skipanir og seta borgaran í miðdepiin. Foreldur at børnum, sum hava ella fáa brek ella varandi sjúku, skulu fáa skjóta og holla ráðgeving beinanvegin. Ung, sum hava umfatandi og samansettar sálarligar, sosialar og/ella rústrupulleikar at dragast

við, skulu loftast við skjótum og tvørgeiralgum átøkum, so tey gerast før fyrri at megna lívið. Og tey, ið verða rakt av sjúku ella breki, eiga at fáa endurmenning.

Á heilsuøkinum vilja vit virka fyrri, at ongin biðilisti verður til álvarsamar sjúkur, hvørki líkamligar ella sálarligar. Neyðuga yvirlitið og hagtølini skulu fáast til vege, so raðfestingarnar verða so skynsamar sum møguligt. Vit vilja tryggja, at tað almenna

veitir øllum sjúklingum skjóta og góða viðgerð, soleiðis at eingin hefur tørv á privatari sjúkratrygging.

Føroyska heilsuverkið skal vera á sama støði sum heilsuverk í øðrum Norðanlondum. Heilsutænasturnar skulu vera tær somu í øllum landinum og samstarvið við Norðanlond skal styrkjast.

Ja til Javnaðarflokkin er ja til álítandi almanna- og heilsuverk.

Bústaðar- møguleikar til øll

Vit vilja virka fyri, at tað verður lættari hjá fólki at seta búgv kring alt landið. Bústaðir skal hava størri heimildir og byggja búfelagskapir í øllum landinum samsvarandi tørvinum

Kjarnin í familjuni er bústaðurin, og ein fyrirtreyt fyri góðum livikorum og uppvakstrarmøguleikum eru trygg og góð bústaðarviðurskipti. Eitt av politisku høvuðsmálunum hjá Javnaðarflokkinum er tí at virka fyri, at øll í Føroyum hava møguleika til at útvega sær ein hóskandi bústað.

Føroyski bústaðarmarknaðurin eigur at vera fjølbroyttur, so tað eru bústaðarmøguleikar fyri øll. Hetta krevur, at vit hava góðar almennar leigubústaðir, so eisini láglønt hava ráð at búgva undir virðiligum korum. Hetta kunnu til dømis vera lesandi, stakir upphaldarar, ungar barnafamiljur, figgarliga veikir bólkar, førleikaskerd og eldri. Vit eiga tí ikki bert at hugsa grundstykki og sethús men eisini eigara- og leiguíbúðir, eldraíbúðir, lestraríbúðir, lutaíbúðir og raðhús. Harafturat eiga vit javnan at endurskoða og nýhugsa bústaðar-

møguleikarnar í mun til tørvin.

Bústaðarpolitikkur er ein samfelagslig ábyrgd. Ein aktivur almennur bústaðarpolitikkur, sum tryggjar øllum borgarum rætt til ein hóskandi bústað, er eitt sjálvsagt javnaðarpolitiskt mál. Komandi árin fara vit at virka fyri, at síðsti parturin av Bústaðarpakkanum verður samtyktur beinanvegin, at

vit fáa nógv fleiri lestraríbúðir, og at Bústaðir fær loyvi til at gera stór hús um til fleiri lutaíbúðir. Bústaðir skal eisini hava heimild til at veita veðrætt, so at fólk, sum annars hava neyðugu gjaldsevnini, kunnu fáa lán til bústað kring landið.

Ja til Javnaðarflokkin er ja til bústaðarmøguleikar fyri øll

Stytttri arbeiðsvika

Tað skal verða lættari at sameina familju- og arbeiðslív. Tí vilja vit betra trivnaðin á arbeiðsmarknaðinum, raðfesta tíð til nærveru og líðandi stytta vanligu arbeiðsvikuna úr 40 tímum niður í 37 tímar um vikuna við somu løn

Føroyska arbeiðsfjølðin er hin virknasta í heiminum. Hesum eru vit errin av. Men vit mugu renna skjótt, skulu vit náa alt tað, sum verður væntað av okkum í dagsins samfelag. Tí verða alt ov nógv strongd, og tí velja nógv at arbeiða niðursetta tíð og fáa so statt minni í løn. Føroyingar vilja arbeiða. Men vit vilja eisini hava tíð til at vera saman við okkara kæru. Tíð til at vera saman við børnum, ommu- og abba børnum. Tí vilja vit stytta vanligu arbeiðsvikuna, so vit í størri mun kunnu sameina arbeiðslív og familjulív.

Arbeiðsvikan í Føroyum hevur verið óbroytt seinastu 39 árin. Nú er málið at stytta arbeiðsvikuna niður í 37 tímar við somu løn sum fyri 40 tímar.

Eisini eiga vit at meta um, hvussu vit

minka strongd og økja trivnaðin á arbeiðsmarknaðinum sum heild. Stovnar og átøk, sum bæta um trygd og sálarligt arbeiðsumh-

vørvi eiga eisini at verða raðfest.

Ja til Javnaðarflokkin er ja til arbeiðsmarknaðarpolitikk og stytttri arbeiðsviku.

Heimsins besta barnaland

Besta íløgan vit kunnu gera, er íløgan í børn og ung. Tí vilja vit hava eina nýmótans barsilsskipan, minimumsnormeringar á dagstovnum og ókeypis sálarhjálp til børn og ung. Vit vilja vera heimsins besta barnaland

Børn og ung eru dýrabarasta tilfeingi í landinum. Tí stremba vit altíð eftir at skapa bestu kor fyri barnafamiljurnar. Og tí vilja vit komandi árin raðfesta og styrkja heilsufrøði, námsfrøði, undirvísing og sálarfrøði fyri børn og ung í Føroyum. Kjarnan í javnaðarhugsjónini er, at øll børn, uttan mun til hvørjum heimi tey eru úr, skulu hava atgongd til somu møguleikar til at megna eitt gott lív.

Vit vilja hava eina nýmótans barsilsskipan, har vit umframt barsilsfarloyvi eisini hava umsorganardagar, sum kunnu brúkast til og við barnið er 7 ár. Børnini skulu hava bestu byrjan uppá lívið. Styrkja kunningina um fyribyrjing og heilsufremjan frá føðing til vaksnamannalív. Stremba eftir at hava heimsins bestu dagstovnar og heimsins

besta fólkaskúla. Og við minimumsnormeringum vilja vit tryggja, at tað altíð eru nokk av faklærdum fólki um børn okkara. Vit vilja styrkja sálarhjálp bæði á fólka- og miðnámskúla og veita ókeypis sálarhjálp til børn og ung. Og sum samfelag eiga vit at lofta øllum

teimum børnum og foreldrum, sum hava serligan tørv á stuðli, so tey altíð fáa eina góða og samhangandi tænastru um geirar.

Ja til Javnaðarflokkin er ja til Føroyar sum heimsins besta barnaland.

Skattaminking til pensjonistar og láglønt

Vit skulu hava eitt javnt samfelag, har allir lønarbólkar hava møguleika at liva og virka. Pensjonistar, sum arbeiða, skulu hava ein arbeiðsfrádrátt, viðbóttin skal hækka, og láglønt skulu hava eina enn størri skattaminking

Allir lønarbólkar skulu kunna liva og virka í Føroyum. Bæði tey, sum eru á arbeiðsmarknaðinum, og tey, sum av ymsum orsøkum ikki hava møguleika at vera tað.

Saman við samgonguflokkunum hava vit framt fleiri átøk, sum hava gjørt tað munandi lættari hjá lágløntum í Føroyum. Men enn eru vit ikki komin á mál. Tað eru tíverri fólk í okkara ríka landi, sum ikki fáa endarnar at røkka saman.

Í Javnaðarflokkinum halda vit, at vit eiga at rinda til felagskassan eftir førimumi. Hálønt eiga at rinda mest og láglønt minst. Í lóttuni meta vit, at láglønt rinda ov nógv í skatti

í mun til kostnaðarstøðið í landinum. Tí vilja vit enn eina ferð geva lágløntum (við eini arbeiðsmannainntøku) eina skattaminking á 8000 krónur árliga.

Og tí vilja vit veita ein arbeiðsfrádrátt á 30.000 krónur til pensjonistar, sum verða móttroknaðir ov hart undir verandi skipan. Hetta eru serliga tey, sum hava eina inntøku

millum 60.000 og 130.000 krónur um árið við síðuna av fólkapensjón og Samhaldsfasta. Og fyri at minka um gjónna millum tey, ið bert hava fólkapensjón og Samhaldsfasta at liva av, og tey, ið hava eginuppsparing, vilja vit hækka viðbóttina við 800 krónum.

Ja til Javnaðarflokkin er ja til skattaminking til tey, sum hava minst.

Umhvørvisátøk sum muna

Vit mugu broyta fyri at varðveita. Tí vilja vit gera umhvørvisátøk, sum muna!

Fyrsta fortreytin fyri at kunna seta okkum mál fyri framtíðina er, at vit hava eitt trygt og gott umhvørvi at liva í bæði nú og í framtíðini.

Tí hava vit sett okkum stór mál á umhvørvis-økinum.

Millum annað vilja vit, at øll elorka á landi eigur at koma frá varandi orkukeldum, og vit skulu endurnýta minst 40 % av burturkastinum í 2030. Gransking skal mennast og stuðlast meira við atlit til at gera høvuðsvinnur okkara so burðardyggar og umhvørvisvinarligar sum yvirhøvur til ber. Stuðul til vistfrøðiliga mat- og grønmetsframleiðslu skal veitast í teimum førum, har mett verður, at verkætlanin kann minka um tørvin á

innfluttum vørum. Og forboð skulu setast fyri ymiskum sløgum av einnýtisplasti, so sum súgvirørum, plastkoppum, bestikki og tallerkum.

Vit mugu hava ein burðardyggan heim, so komandi ættarlið hava somu móguleikar á jørðini, sum vit, ið liva her nú. Tí mugu vit beinanvegin fara undir umhvørvisátøk, sum muna! Vit mugu broyta fyri at varðveita.

Ja til Javnaðarflokkin er ja til umhvørvisátøk, sum muna!

Vitan og hollar hendur

Øll, bæði ung og tilkomin, skulu hava móguleika at fara undir bókliga ella handaliga útbúgving. Vit vilja alla tíðina stremba eftir at gerast dugnaligari og klókari

Uppruni ella figgjartilgát upphav skulu ikki treyta móguleikarnar. Upplýsing og útbúgving eru við til at tryggja fólk móguleikan at skapa sær eitt trygt og innihaldsrikt arbeiðslív við nógvum valmøguleikum. Bæði tað almenna og tað privata skulu til eina og hvørja tíð hava best skikkaðu arbeiðsmegina fyri at tryggja framburð og kappingarføri.

Í Javnaðarflokkinum vilja vit arbeiða fyri, at umstøðurnar fyri útbúgving á øllum stigum eru góðar. Vit eiga at hava góðar fólk- og miðnámskúlar, góðar handaligar og yrkisútbúgvingar umframt hægri útbúgvingar. Eisini eiga vit at skapa góðar karmar fyri gransking. Vit skulu hava eitt gott lestrarumhvørvi, virðiligar lestrarbústaðir og góðar figgjartilgátar umstøður til lesandi. Hesar umstøður eru neyðugar fyri, at tað skal verða lokkandi at lesa í Føroyum.

Útbúgvingartilboðini skulu vera fjølbroytt, soleiðis at tað eru fleiri útbúgvingar at velja í, uttan mun til um ein vil fara handaliga ella bókliga vegin. Somuleiðis skulu vit hava fjølbroyttar móguleikar fyri vaksna-mannalæru, og nógv betri móguleikar fyri

fjarlestri, so móguligt er at fara undir útbúgving kring alt landið.

Fleiri ítøkilig átøk skulu gerast á fólkaskúlalækinum.

Ja til Javnaðarflokkin er ja til vitan og hollar hendur.

Gott samband við umheimin

Vit skulu hava gott samstarv við umheimin. Vit skulu luttaka í altjóða samstarvi og vit skulu hava fleiri handilssáttmálar, sum tryggja vinnuligan framburð

Staðsettar mitt í Norðurlantshavi hava oyggjar okkara ofta verið avbyrgdar frá heiminum. Men ikki longur. Tækniliga og samfelagsliga menningin hevur gjørt okkum til heimsborgarar. Í kapping við umheimin bæði um vørur, tænastr og fólk, er tað umráðandi, at vit alla tíðina styrkja móguleikarnar hjá feroyingum at liva og virka í Føroyum. Vit skulu luttaka í altjóða samstarvi og støðugt virka fyri at fáa Føroyum so góðar handilsavtalur, sum til ber. Vit hava eitt vinnulív, har grundarlagið undir okkara høvuðsvinnu er útlutningur. Tí er marknaðaratgongd þúra avgerandi fyri vinnulívið.

Útlenskir grunnar hava í langa tíð og í fleiri førum fíggað verkætlanir, sum hava tilknýti til føroyska heilsuverkið. Hetta hevur riggað væl, men í stóru myndini hevur talan

verið um smápening. Farnu tíðina hava útlenskir grunnar sýnt áhuga fyri meira umfatandi samstarvi við føroyska heilsuverkið. Slíkt samstarv er ikki ókent í sosialdemokratisku grannalondum okkara. Javnaðarflokkurin er grundleggjandi fyri slíkum samstarvi, um tað gagnar føroyskum

sjúklingum, føroyskari gransking og føroyskum búskapi.

Ein treyt skal kortini vera uppfyllt: Okkara egnu myndugleikarar skulu hava fult ræði á tí, sum verður gjørt.

Ja til Javnaðarflokkinn er ja til samband við umheimin.

Vinna fyri alt fólk

Føroyska vinnan skal hava góðar karmar, og vinnulívið skal vera fyri øll, sum hava hug og hegni

Eingin skal hjá ungum alva bragdarhugin forða. Tað skal vera pláss fyri øllum í føroyska vinnulívinum, sum hava hug og hegni til tess. Tað skal framhaldandi vera skjótt og einfalt at seta fyrítøkur á stovn í Føroyum. Vit vilja áhaldandi bæta um karmarnar hjá íverksetarum og gera tað lættari hjá smærri fyrítøkunum at virka í Føroyum.

Føroyar liggja væl fyri á gáttuni millum Evropa og Arktis og kunnu veita allar tænastr, sum skipum tørva. Við nýggjum havnaútbyggingum eru vit enn betur brynjað til at fáa shippingvinnuna at vaksa. Hesum vilja vit somuleiðis virka fyri.

Fiskivinnan er høvuðsvinna okkara og skal hava góðar karmar. Fiskivinnunýskipanin var neyðug at seta í verk, og er hon komin fyri at vera. Sum aðrar skipanir skal hon eftirmetast og móguligar tillagingar gerast. Privat spekulatióin eigur ikki at fara fram

í føroyskari fiskivinnu. Uppboðssølan av veiddum fiski skal í størri mun endurspeglja marknaðarvirði á fiskinum. Og fiskurin skal í størst móguligan mun virðisøkjast í Føroyum.

Heimaflothin skal hava betri karmar. Tey skipini, sum brúka dagar úr buffaranum, eiga at varðveita nýtslurættin til ein part av hesum døggunum komandi fiskiár, meðan partar av óbrúktum fiskidøgum eiga at fara í buffaran, soleiðis at dagarnir verða atkomuligir hjá øðrum í vinnuni.

Ferðavinnan skal vaksa, tí hon hevur stóran týðning fyri búskapin. Men landið er lítið og viðbrekið, og tí skal ferðavinnan vera væl skipað, so umhvørvið verður vart, og vit fáa arbeiðspláss og inntøkur kring alt landið. Trygd og atlit til lokalsamfélagið skulu altíð vera í háseti. Í samstarvi við øll, sum varða av og nýta føroysku hagarnar – bóndur, ferðavinnu, gongufólk og onnur – skal ein skipan gerast, sum tryggjar hvørsmansrættin undir ábyrgd. Vit vilja hava stórar inntøkur heldur enn nógv ferðafólk. Og í samstarvi við bóndur, ferðavinnu og gongufólk skulu vit tryggja feroyingum loyvi til at ganga í haganum, um tey ikki eru fólk, djórum ella náttúru til ampa.

Ja til Javnaðarflokkinn er ja til eina vinnu fyri alt fólk

Alt landið skal við

Vit skulu hava gott undirstøðukervi, almenn arbeiðspláss og útbúgvingarmøguleikar um alt landið

Hyggja vit at søguni, hevur høvuðsuppgáva Javnaðarfloksins verið at knýta fólk og land saman. Henda uppgávan er áhaldandi og minst líka umráðandi í hesum tíðum. Vit vilja hava einar Føroyar, har tað er pláss fyri ymiskleika, men har fólk í øllum økjum í landinum hava somu møguleikar og sama virði. Øll skulu við.

Hetta krevur, at vit hava eitt væl útbyggt undirstøðukervi og góða samferðslu. Tí vilja vit seta samferðsluætlanina í verk, so borgarar úr øllum landinum verða javnsettir. Javna og góða túratalið við Smyrli og Teistanum skal varðveitast. Vit vilja gera tunlar til smáu plássini - til Dals, Famjins, Tjørnuvíkar og Gjáar, og vit vilja gera størri tunnilsverkætlanir, sum verða neyðugar til framtíðar ferðslu - til dømis í Hvalba, Norður um Fjall og í Gøtudali. Eisini vilja vit fyrirreika arbeiðið við Suðuroyartunlinum, soleiðis at

miðast kann eftir at byrja arbeiðið, tá Sandoyartunnilin er liðugur.

Skal tað vera liviligt í øllum oyggjum, er neyðugt við støðugum arbeiði og lættari atgongd til heilsutænastur. Vit vilja tí, í tann mun tað ber til, leggja nýggj almenn arbeiðspláss uttan fyri høvuðsstaðin, hækka útoyggjastuðulin enn meira og tryggja, at

heilsudeplarnir kring oyggjarnar verða varðveittir og útbygdir.

Suðuroyggjin hevur seinastu árin verið í eini serstøðu, og góða gongdin í samfelagnum sæst tíverri ikki í líka stóran mun aftur í Suðuroynni. Tí hava vit gjørt eina serstaka ætlan fyri Suðuroynna, sum kann lesast á j.fo. Ja til Javnaðarflokkinn er ja til alt landið

Betri karmar til mentan og list

Mentanin og listin knýta okkum saman sum fólk og land. Tí stuðla vit mentan og list

Í Føroyum kunnu vit vera errin av at eiga so ómetaliga nógv dughalig lista- og mentanarfólk. Bæði innan tónleik, sjónleik, bókmentir og myndlist. Men hesi hava ikki altíð fingið ta virðing, tey hava uppborið, og tí vilja vit áhaldandi arbeiða fyri betri kørnum fyri mentan og list. Góðum útbúgvingar- og arbeiðsmøguleikum í Føroyum, og betri møguleikum fyri at arbeiða altjóða við staðseting her heima. Vit ynskja frælsa list, og í Føroyum skulu listafólkini trívast.

Vit ynskja somuleiðis frælsar og fjølbroyttar miðlar og vilja varðveita og styrkja public service tænaasturnar. Upplýsing, sum er óheft av politiskum, átrúnaðarligum, fíggarligum ella vinnuligum áhugamálum, er ein grundarsteinur undir fólkaraðinum.

Eisini skulu vit leggja stóra orku í at liva upp til UNESCO sáttmálan. At virða og

menna heimsarv okkara. Raðfesta føroyskan dans, kvæðini, føroyskt bátasmið og annan heimsarv høgt, so tey áhaldandi verða livandi fólkagoyn okkara. Her skal

landið hava ein virknan leiklut, taka ábyrgd og stuðla eldsálum kring landið.

Ja til Javnaðarflokkinn er ja til betri karmar til mentan og list.

JAVNAÐARFLOKKURIN

Les meira um á **j.fo**, har tú eisini finnur
lesarabrøv, tíðindi, myndir, poddvarp o.a.